

ТАҚРИЗ

ба автореферати Муминов Фатҳулло Шамсуллоевич дар мавзуи «Рушди зироаткори лалмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ (дар мисоли минтақаи Хатлон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03- Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ

Рушди минтақаҳои кӯҳӣ аз амалкарди низоми зироаткори лалмӣ ба истифодаи самараноки заминҳои қорами лалмӣ вобастагии қалон дорад. Аз ин ҷост, ки таҳқиқи истифодаи самараноки заминҳои қорами лалмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз масъалаҳои рӯзмарра ва дар айни ҳол ҳалталаб ба ҳисоб меравад, ки якчанд сабабҳои ҳудро доранд. Якум ин, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷумҳурии аграрӣ буда, зиёда аз 70 %-и аҳоли дар деҳот зиндагӣ менамояд ва дар ин ҳолат истифодаи самараноки заминҳои қорами кишоварзӣ сарчашмаи асосии таъминоти аҳоли бо маводи озуқа ва саноат бо ашёи хоми кишоварзӣ ба ҳисоб меравад. Дуюм, шароитҳои табиӣ ва иқлимӣ ва давомнокии рӯзҳои гарм дар баъзе аз минтақаҳои кишвар аз 180 то 220 рӯз барои парвариш ва рушди соҳаҳои алоҳидаи зироаткори лалмӣ нисбатан мутобиқ мебошад. Агар мураккаб гардидани таъминоти рӯзафзояндаи аҳоли бо маводи озуқа дар баъзе аз кишварҳои ҳамсояи наздикро ба назари эътибор гирем, пас худ қазоват намоед, ки дар чунин вазъ масъалаи мазкур то кадом дараҷа мубрам ва рӯзмарра боқӣ хоҳад монд.

Аз нигоҳи муаллиф, ҳалли мушкилоти дар боло дарҷгардидаи минтақаҳои кӯҳӣ аз истифодаи самараноки иқтисодии захиравӣ-табиӣ, бахусус заминҳои лалмӣ, ҷалби бештари сармояҳо ба рушди минтақа, ҷорабиниҳои муҳофизати биологии зироатҳои кишоварзӣ, истифодаи нуриҳои минералӣ ва органикӣ, тақмили низоми идоракунии захираҳои замини кишоварзӣ вобастагии қалон доранд. Масоил ва мушкилоти номбурда зарурати таҳқиқоти назариявӣ-методӣ ва пешниҳодҳои амалиро оид ба рушди зироаткори лалмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ талаб намуда, он барои рушди устувори минтақаҳои кӯҳӣ тайи солҳои тулонӣ хизмат хоҳад кард. Маҳз ҳалли ҳамин муаммоҳо ва дигар муаммоҳои вобаста ба он метавонад дар доираи мавзӯи таҳқиқшаванда мавриди омӯзиш қарор

гирад, ки фикр мекунам як аз мавзӯи муҳим, ҳалталаб ва дар айни замон рӯзмарра ба ҳисоб меравад.

Бо вучуди он, ки автореферати диссертатсия дар сатҳи баланди назариявӣ ва методӣ иҷро шудааст, баъзе камбудихо низ вучуд доранд, ки миёни онҳо метавон ҳолатҳои зеринро чудо намуд:

Якум, ин ки новобаста аз оне, ки дар мавзӯи таҳқиқшаванда омилҳои экологӣ ва шароитҳои табию иқлимӣ нақши муҳимро мебозанд, аммо мутаасифона нишондиҳандаҳои экологӣ аз қабилӣ зарари иқтисодӣ, зарари экологӣ-иқтисодӣ аз деградатсия (харобшавӣ)-и заминҳои лалмӣ ва умуман нишондиҳандаҳои умумии экологӣ-иқтисодии истифодаи самараноки зироаткорӣ лалмӣ кам оварда шудаанд.

Дуюм, ин ки дар автореферат камбудихо хусусияти имлоӣ дошта, вомехӯранд.

Аммо дар маҷмӯъ, кайд кардан ҷоиз аст, ки камбудихо оварда шуда на он қадар ҷиддӣ буда арзиши назариявӣ амалии авторефератро паст намекунанд.

Диссертатсияи номзодии Муминов Фатхулло Шамсуллоевич дар мавзӯи “Рушди зироаткорӣ лалмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ (дар мисоли минтақаи Хатлон)” дар сатҳи баланди илмӣ иҷро шуда, ба талаботҳои ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ сазовор мебошад.

Директори Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи
системавии рушди кишоварзии Академияи
илмҳои кишоварзии Тоҷикистон,
доктори илмҳои иқтисодӣ, академик

Сардори шӯъбаи кадрҳои институти



[Handwritten signature]

Пиризода Ҷ. С.

Икромова М. Қ.